

V
ВІДКРИТИЙ З'ЇЗД
ФІТОБІОЛОГІВ
ПРИ ЧОРНОМОР'Я

(Херсон, 25 квітня 2013 р.)

ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

Херсон – 2013

Секція «Альгологія, бріологія, ліхенологія та мікологія»

- Вайс О.Л. Дослідження впливу водного дефіциту на функціональний стан днк у моху *BRYUM CAESPITIUM* НЕМ. з території пз „розточчя“ та сирчаного видобутку... 8
- Войко М.Ф. Діо вивчення бріобіоти агроландшафтів рівнинної частини України..... 9
- Войко М.Ф., Ходосовець О.Є., Літиненко І.О., Мельник Р.П. Загороднюк Н.В., Пономарьова А.А., Клименко В.М. Діо вивчення фіто- та ліхенобіоти агроландшафтів півдня України..... 10
- Бойко Т.О., Бойко Л.М. Фіто- та мікоризноманіття проктованого ботаничного заказника «Карлівка» (Миколаївська область)..... 12
- Брен О.Г. Водорості утлюцького лиману (приазовський національний природний парк, Україна)..... 13
- Гаршченко Л.М. Ліхенобіота софіївської балки (Херсонська область, Візирський р-н)..... 14
- Герасимюк В.П., Герасимюк Н.В. Водорості прудів некторых парков города Одессы..... 15
- Загороднюк Н.В. Мохоподібні в екосистемах пустельних полиново - злакових степів Рівнинно-степового Криму..... 16
- Квас Н.Я. Стан проксідантно-антиоксидантної системи моху *BRYUM ARGENTUM* НЕМ. в умовах нафтового забруднення..... 17
- Кім Н.А. Вплив водного дефіциту на активність антиоксидантних ферментів в патонах моху *BARBULA UNGICULATA* НЕМ. 18
- Клименко В.М. Історія ліхенологічних досліджень якості повітря урбанландшафтів півдня України..... 19
- Комісар О.С. Мохоподібні миколаївської астрономічної обсерваторії..... 20
- Корунянська В.Г., Лозова О.М. Нові знахідки облігатнопаразитних фітофонних грибів на території дубнаївського біосферного заповідника..... 21
- Королюва О.В., Димитрук Ю.Г. Борошністоросні гриби антропогенних екотопів м. Миколаєва..... 22
- Лобачевська О.В. Релієваційна здатність спор та діаспор *BRYUM ARGENTUM* НЕМ. в різних умовах водного і температурного режимів..... 23
- Просянінкова Н.Б., Шевченко Д.О. Обнаряження мучнисторосного гриба *PHYLLOCTANIA GUTTA* (WALBR.) LEV. на *DICTAMNUS GYMNOSTYLIS* STEVEN (RUTACEAE) в передгорном криму..... 24
- Рагуліна М.Є. Рідкісні та нові для розточчя-опілля види

ЛІХЕНОБІОТА СОФІЇВСЬКОЇ БАЛКИ
(ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ, БІЛОЗЕРСЬКИЙ Р-Н)

Гавриленко Л.М.

Херсонський державний університет

Софіївська балка знаходиться на території Софіївського ботанічного заказника площею 194 га, що розташований на південно-західній околиці с. Софіївки Білозерського району, Херсонської області та прилеглий акваторії Дніпровського лиману. Територія заказника займає крутий степовий схил правого берега Дніпровського лиману, а також територію балки, що проходить від траси «Херсон – Станіслав» до берега Дніпровського лиману. В північній частині балки переважають злакові степи на темно-каштанових ґрунтах лесовидних суглинках. А біля лиману схили балки крутішають та екотопи змінюються переважно на лесові відслонення з переважанням біогеоценозів темно-каштанових ґрунтів важкосуглинистих на лесовидних суглинках. Софіївська балка з східного боку – повністю та з західного – спорадично оточена посадками лісосмуг з переважанням *Robinia pseudoacacia*.

Спеціалізованого і планомірного ліхенологічного дослідження на даній території не проводилося. За літературними даними для цього заказнику не було відомо жодного виду лишайників. За результатами наших досліджень ліхенобіота ботанічного заказника складає 38 видів. Знайдено новий для України ефемерний лишайник *Pyrenocollema chlorococcum* Aptroot & Van den Boom, а також рідкісні види *Caloplaca tominii* Savicz, *Collema coccophorum* Tuck, *Placidopsis cinerascens* (Nyl.) Breuss, *Rinodina mucronatula* H. Magn., *Verrucaria bryoctona* (Th. Fr.) Orange, *Thelidium zwackhii* (Hepp) A. Massal. На лесових відслоненнях по степовому схилу зафіксовані місцезростання епігейного лишайника з аридною екологією *Squamarina lentigera* (Weber) Poelt, що включений до Червоної книги України. На горизонтальних поверхнях лесових відслонень відмічено такі види лишайників, як *Caloplaca borysthenica* O. Khodosovtsev & S. Kondratyuk, *Candelariella aurella* (Hoffm.) Zahlbr., *Endocarpon pusillum* Hedw., *Megaspora verrucosa* (Ach.) Hafellner & V. Wirth, *Placidium squamulosum* (Ach.) Breuss., *Rinodina pyrina* (Ach.) Arnold, на вертикальних – *Caloplaca ferrarii* (Bagl.) Jatta, *C. tominii* Savicz, *Lecanora crenulata* Hook., *Thrombium epigaeum* (Pers.) Wallr. Під дією тимчасових водотоків тальвег балки з ознаками денудації поверхні, там знайдено лишайник *Collema tenax* (Swartz) Ach. em. Degel.

Таким чином, ліхенологічні дослідження на території Софіївської балки проведені вперше, представлені результати репрезентують 12,0% від всієї ліхенобіоти півдня України. Автор вдячна проф. О.Є. Ходосовцеву за допомогу у визначенні лишайників і наданні літературних джерел та Я. Вондраку за всебічну підтримку під час експедиційних виїздів.